

Bredbåndsforum - Møte i arbeidsgruppen for videreutvikling av kobbernetet – Referat 04/2016

Deltakere:

Martin Højriis Kristensen (Broadnet), Stig Myrmel (Eninvest), Kirsti Løvnes (TDC/Get), Christian Halgreen (TDC Danmark), Trond Skjellerud (Eidsiva), Terje Nord (Telenor) Olav Urnes (Telenor), Tore Arnestad (Telenor), Jens Hetland (NextGenTel), Sven Ole Skrivervik (NextGenTel), Jan Petter Tvedt (NextGenTel), Arne Litleré (Nkom), Torgeir Alvestad (Nkom), Einar Meling (Nkom), Kenneth Olsen (Nkom), Eivind Skaar Briseid (Nkom)

Referent: Nkom

Møtedato: 6. juni 2016

Saksnummer: 1506309

Åpning av møtet

Nkom ønsket velkommen og gjennomgikk agendaen for møtet. Nkom viste til at det er to hovedpunkter på agendaen, Telenors presentasjon av produktskisse VULA kobber og Broadnets presentasjon av et planlagt prosjekt med et VULA-produkt som er under utvikling. Nkom viste til at vi ønsker at bredbåndsforum skal gi rom for dialog, og at det på den ene siden innebærer at det skal kunne legges frem skisser til tilgangsprodukter uten at skissene kan anses som bindende, og på den annen side at skissene ikke kan anses som diktat.

Sak 1 Kort oppsummering av forrige møte

Hovedpunktene fra forrige møte ble gjennomgått.

Sak 2 Nkom gjør kort rede for status etter vårt varsel av 25. april om varsling og diskusjon rundt dette i de foregående møtene.

Hovedpunkter i denne redegjørelsen var Telenors kommentarer til varselet, Nkoms svar på spørsmål fra Telenor i tilknytning til varselet og nyheten Telenor la ut på wholesaleportalen 25.mai. Nkom ga uttrykk for at vi ikke ser noen konflikt mellom at Telenor er uenig i Nkoms vurderinger i varslet og fremdriften i gruppens arbeid.

Tilgangskjøperne ba om få oversendt kopi av Nkoms svar på Telenors spørsmål og mulighet til å kommentere svarene. Nkom bekreftet at ønsket vil bli imøtekommet og at det vil bli satt en kommentarfrist.

Når det gjelder nyheten Telenor la ut på wholesaleportalen 25. mai, oppfatter Nkom den slik at Telenor vil avvente med å gjennomføre endringene på de aktuelle punktene inntil Nkom har fattet endelig vedtak i saken om varslingsfrister. Telenor bekreftet denne forståelsen.

Nkom ga uttrykk for at saken om varslingsfrister har høy prioritet og at Nkom tar sikte på at det vil foreligge en avgjørelse i løpet av de nærmeste ukene.

Sak 3 Telenor presenterer skisse til tilgangsprodukt

Telenor gjorde innledningsvis oppmerksom på at ikke alt i presentasjonen er forankret internt i Telenor og fremholdt at presentasjonen må anses som et diskusjonsunderlag.

Telenor har ikke konkludert mht. «shaping». Telenor mener at «shaping» påvirker lønnsomheten i utbyggingen av mikronoder, noe som gjør at Telenor ikke uten videre kan si at dette er en god idé. Broadnet ga uttrykk for at de på sin side ikke kunne gjenkjenne misforholdet mellom business-casene med eller uten «shaping», mens TDC uttrykte at innføring av shaping ikke i seg selv medførte kostnader av betydning. Det ble også stilt spørsmål om hvor langt tidsperspektiv Telenor hadde lagt til grunn i disse business-casene. Telenor uttrykte videre at en utfordring med shaping var å få støttesystemene til å fungere riktig.

Telenor presenterte skisse til et nytt tilgangsprodukt kalt VULA kobber. Det ble stilt spørsmål om hvilken type aggregeringsnett Telenor har mellom DSLAM-utstyret og tilkoblingspunktet på HK-nivå. I Danmark har man i tillegg et tilkoblingspunkt lokalt på utskutt DSLAM. Telenor noterte seg spørsmålet med tanke på gi tilbakemelding til gruppen senere.

Flere av tilgangskjøperne ga særlig uttrykk for de trenger en tilgangsmodell som gjør at de fortsatt kan produsere SHDSL (inkl. lave hastigheter) fra HK. Arbeidsgruppen diskuterte en del tekniske forhold knyttet til denne DSL-varianten. Telenor ga uttrykk for at SHDSL-problemet ikke er løst i skissen som Telenor har utarbeidet så langt, men at man må vurdere mulige løsninger for disse kundene.

Telenors forslag til mulig prising av VULA kobber resulterte i mange kommentarer fra tilgangskjøperne. Telenor noterte seg alle spørsmål med tanke på gi tilbakemelding til gruppen senere.

Telenor avsluttet presentasjonen med noen overordnede vurderinger av mulighetene for kompensasjon og tilgangskjøpernes påvirkningsmuligheter mht. områder som skal moderniseres. Også disse punktene ble diskutert relativt inngående av arbeidsgruppen.

Tilgangskjøperne ga uttrykk for dette ikke bør være et nytt «marked 5-produkt» og oppfordret Telenor til å gå litt i «tenkeboksen». Tilgangskjøperne etterlyste et tilbud basert på VULA kobber som kan gi tilsvarende muligheter som tilgang i dagens marked 4 gir.

Sak 4 Broadnet presenterer sitt VULA-produkt

Broadnets presentasjon har sammenheng med at selskapet er i ferd med å utvikle et eget tilgangsprodukt i kobbernettet. Broadnet presiserte at skissen de la frem er ment som grunnlag for diskusjon og er «non-binding». Produktet er aktuelt der det er flere tilbydere har DSLAM og forutsetter samkjøring mellom tilbyderne (SWAP av DSLAM) for å oppnå større effektivitet.

Broadnets konsept er basert på bruk av G-fast standarden i frekvensområdet over 20 MHz med kapasiteter inntil 300 Mbit/s og en rekkevidde inntil ca. 300 m. Produktet vil ikke forstyrre eksisterende tjenesteproduksjon; dvs. at ADSL og VDSL levert fra HK ikke vil påvirkes.

Broadnet fikk spørsmål om tilbudet er begrenset til områder der Broadnet allerede er etablert. Broadnet bekreftet at tilbudet vil gis på steder hvor Broadnet allerede har etablert fiber og uttrykte at de så produktet som et effektiviseringscase mer enn et investeringscase.

Presentasjonen ble diskutert relativt inngående av arbeidsgruppen herunder også modellens innvirkning på lønnsomhet i spredtbygde strøk og andre operatørers mulighet til å utvikle kobbernettet.

Eidsiva ga uttrykk for at det var «uvant» at andre enn Telenors skulle innta rollen som grossistilbyder i kobbernettet, men at det virker rasjonelt at en eller flere påtar seg en slik rolle. Eidsiva uttrykte imidlertid en viss bekymring for hvordan en slik modell vil påvirke lønnsomheten i mer spredtbygde strøk.

TDC pekte på at Broadnets planer utfordrer modellen til Telenor, både med hensyn til produktegenskaper og priser, og viser at flere kan bygge ut kobbernettet.

NextGenTel mente at produktet vil være særlig aktuelt i områder hvor Telenor har annen infrastruktur (f.eks. kabel-TV-nett) og derfor ikke er interessert i å utvikle kobbernettet ved utplassering av mikronoder.

Sak 5 Videre arbeid i kobbergruppa, inkludert tid og sted for neste møte

Nkom ba om innspill til den videre prosessen.

Flere viste til at Telenor hadde fått mange tilbakemeldinger på sin skisse til tilgangsprodukter og uttrykte at forslagene må tas videre slik at de fremstår som et mer fullstendig og konkret tilbud som tilgangskjøperne kan ta stilling til.

Telenor ga uttrykk for at selskapet hadde notert seg innspillene og at de ville utarbeide en produktskisse som er mer konkret, spesielt med hensyn til følgende punkter:

- *Hvordan løse problemet med leveranse av SHDSL fra HK?*
- *Konkretisere nye lokale tilgangspunkter, dvs. ODP1 (og ev. OPD0)*
- *Utdype prisstruktur og kostnadsmodell for VULA kobber*

Det var enighet om at tilgangskjøperne kan gi skriftlige tilbakemeldinger på det Telenor har lagt frem, enten for å utdype kommentarer som ble gitt i møtet, eller for å gi tilleggskommentarer. Tilbakemeldinger kan gis til Telenor innen 10 virkedager, dvs. innen 20. juni 2016. Kopi av eventuelle kommentarer bør sendes til Nkom og øvrige deltakere i kobbergruppen..

Telenor informerte om at de vil ha interne diskusjoner i løpet av juni om en konkretisering av produktskissen vil la seg gjennomføre til neste møte. Nkom ba om å bli holdt orientert av Telenor om utviklingen.

Neste møte: Mandag 5. september

Sted: Telenor, Fornebu